

Rettevejledning EU-ret ordinær eksamen vinter 2025/26

Opgave 1:

1.1.

Pga. Oles situation er det ikke relevant at overveje fortolkningspligten og muligheden for at påberåbe direktivet direkte, da han ikke har nogen interesse i med tilbagevirkende kraft at håndhæve arbejdsvilkårene, og fordi vi ved, at national ret ikke giver ham ret til erstatning.

Det skal vurderes om, den mangelfulde implementering af direktivet kan resultere i, at medlemsstat A kan pålægges et erstatningsansvar. EU-retten sikrer alene, at medlemsstaterne selv kan blive erstatningsansvarlige for overtrædelser af EU-retten, mens den ikke regulerer et erstatningsansvar for en privat virksomhed som TopCare, jf. EU-retten s. 215.

Ole har umiddelbart lidt et tab, idet hans førtidspension er mindre end den løn, han oppebar før sin sygdom. Det skal således vurderes, om den mangelfulde implementering opfylder betingelserne for erstatning, jf. EU-retten s. 213-220. Det kræver for det første, at direktivet tilsigter at tillægge private rettigheder. Direktivet tilsigter primært at beskytte patienterne, men for at beskytte disse må man beskytte behandlerne mod overarbejde. Derfor kan man godt argumentere for, at direktivet også søger at tildele behandlerne rettigheder. Spørgsmålet er dog ikke helt oplagt og bør derfor overvejes. Diskussionen er afgørende.

Det er dernæst et krav, at der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse. Den manglende implementering som består de første måneder, er utvivlsomt en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse og kan derfor give anledning til erstatning, jf. nærmere nedenfor. Det er sværere at vurdere, om en fejlimplementering er en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse, idet det afhænger af, om der er undskyldelige forhold, jf. herved EU-retten s. 222-223. Ordvalget 'behandler' er noget vagt, og medmindre det er mere præcist defineret i direktivet, kan det måske siges at være undskyldeligt, at medlemsstat A ikke inkluderer sygeplejersker. Det forhold, at Kommissionen ikke reagerer på implementeringen, da de bliver orienteret herom, taler også for, at fejlen er undskyldelig. Det vil også være afgørende, om andre medlemsstater har lavet en tilsvarende fejlimplementering, men dette har vi ingen oplysninger om. Sammenfattende må det antages, at der på det tidspunkt, hvor medlemsstaten har forsøgt at implementere direktivet, ikke er tale om en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten.

Efter afsigelsen af dommen fra EU-Domstolen bør medlemsstaten blive opmærksom på, at der er tale om en fejlimplementering. Da dommen ikke er afsagt på baggrund af en forelæggelse fra medlemsstat A, er det acceptabelt, at medlemsstat A tager lidt tid om at forstå dommens implikationer for medlemsstaten. Det forhold, at det tager et år at få rettet fejlimplementeringen, er dog unødvendig lang tid, se EU-retten s. 227-228. Det betyder, at på et tidspunkt mellem dommens afsigelse og vedtagelsen af den tilrettede lov, bliver medlemsstat A's adfærd en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten.

Til sidst skal det vurderes, om der er årssagsforbindelse mellem medlemsstatens kvalificerede overtrædelse og Oles tab. Selvom det var erstatningspådragende, at man ikke havde implementeret direktivet de første måneder, så synes Ole ikke at have været sygemeldt i den periode, og selvom perioden har bidraget til den endelige

sygemelding, bliver det svært at bevise, at der er årsagsforbindelse mellem den manglende implementering og den endelige sygemelding. Der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten på et tidspunkt mellem afsigelsen af EU-Domstolens dom og lovens ændring, muligvis omkring nytåret 2024/2025. Det betyder, at i perioden herfra og indtil maj 2025 har Ole arbejdet uden den beskyttelse, som direktivet giver, mens medlemsstaten er skyldig i en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten. Spørgsmålet er, om dette er tilstrækkelig lang tid til, at dette kan siges at være årsagen til den stress, der ramte Ole. Da han arbejder helt frem til maj 2025, har han formentlig kunnet håndtere arbejdspresset en del af perioden, men sandsynligvis ikke hele perioden. Derfor kan man lægge til grund, at kravet om årsagsforbindelse er opfyldt, og Ole har således krav på erstatning. Det afgørende er argumentationen og ikke så meget resultatet.

1.2.

Det skal vurderes, om de to patienter har et krav mod medlemsstat A for fejlbehandling, idet et ansvar for TopCare ikke reguleres af EU-retten. Hvor national ret åbner for erstatningsansvar for overtrædelse af EU-retlige regler, kræves det dog, at ækvivalens- og effektivitetsprincippet overholdes. Selvom vi ikke har praksis herom, jf. EU-retten s. 215, kan man overveje, om det betyder, at man ikke kan begrænse erstatningsansvaret til 2000 Euro.

Det er dog mere nærliggende at overveje, om medlemsstat A kan blive erstatningsansvarlig efter EU-rettens regler. For at der er et erstatningsgrundlag, skal der foreligge en overtrædelse af EU-regler, der tilsigter at tildele private rettigheder. Direktivets mål gør, at patienter også må antages at få tillagt rettigheder, hvorfor den første betingelse for erstatning er opfyldt. Dernæst skal der foreligge en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten, og igen bliver det afgørende, hvornår fejlimplementering bliver erstatningspådragende. Fejlen, der involverer P1, sker i foråret 2024, hvor der er sket en fejlimplementering, men da EU-Domstolen endnu ikke har afsagt sin dom, er der ikke en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse på dette tidspunkt. I marts 2025, hvor fejlbehandlingen af P2 sker, burde medlemsstaten dog have indrettet sig efter EU-Domstolens dom, og der foreligger derfor en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse.

Men en forudsætning for, at P2 kan få erstatning, er, at der er årsagsforbindelse mellem fejlimplementeringen og behandlingsfejlen. Dette kan være vanskeligt at bevise, idet der ikke er nogen sikkerhed for, at fejlen ikke kunne være begået, selvom sygeplejersken ikke havde arbejdet mere end 20 timer. Det kan dog heller ikke udelukkes, at det konkret kan bevises.

Lægges dette til grund, skal det vurderes, om man kan begrænse en patients erstatning til 2.000 Euro. Det må lægges til grund, at dette er en meget vidtgående begrænsning, og det forekommer nærliggende, at det kan være i strid med effektivitetsprincippet, jf. EU-retten s. 229.

Opgave 2:

A:

Da kravet stilles af den medlemsstat, hvor Upstart er beliggende, er der tale om et internt forhold, der falder udenfor art. 34 TEUF. Derfor skal tiltaget stadig notificeres, hvis det er omfattet af informationsproceduredirektivet, direktiv 2015/1535. Der er dog ikke noget krav om at notificere sådanne krav, der vedrører omstændighederne omkring salget, jf. også EU-retten s. 738 øverst.

B:

Et sådant forbud skal vurderes efter art. 34 TEUF. Der er tale om en anvendelsesforskrift omfattet af kategorien 'andet', og tiltaget er derfor kun i strid med art. 34, hvis det hindrer markedsadgangen. Et sådant generelt forbud er utvivlsomt en hindring for markedsadgangen, og derfor skal det vurderes, om forbuddet er begrundet i tvingende almene hensyn og er proportionelt. Der foreligger nok tvingende almene hensyn, men det er mere tvivlsomt, om kravet er proportionelt. Man kunne måske have nøjes med at indføre forbuddet i nogle områder (tæt på lufthavne og andre essentielle faciliteter). De studerende vil nok være opmærksom på, at Danmark netop har indført et sådant vidtgående forbud, men derfor bør de alligevel være opmærksomme på kravet om proportionalitet.

Anvendelsesregler skal notificeres efter informationsproceduredirektivet, idet de enten kan udgøre et 'andet krav' eller omfattes af de generelle forbud i den tredje kategori af anmeldelsespligtige regler. I dette tilfælde er det mest nærliggende, at de skal notificeres som et generelt forbud, jf. EU-retten s. 737. Det betyder, at det som udgangspunkt ikke kan håndhæves, hvis det ikke er notificeret. De studerende bør dog være opmærksomme på, at der er en undtagelse i direktivets art. 6, stk. 7, hvor der er presserende grunde, som vedrører menneskers og dyrs sundhed, beskyttelse af plantelivet eller befolkningens sikkerhed, jf. EU-retten s. 741. Det er nærliggende, at denne undtagelse kan bruges i det konkrete tilfælde.

C:

Der er her tale om et produktkrav, der som udgangspunkt er i strid med art. 34 TEUF. Sådanne krav kan dog begrundes i tvingende almene hensyn, forudsat at de er proportionale. Opgavens oplysninger tyder på at der indtil videre alene har været konstateret problemer med droner i nabolandet, og det bør overvejes om dette er tilstrækkeligt.

Indgrebet er en teknisk specifikation og skal derfor notificeres. Undtagelsen i art. 6, stk. 7 kan dog muligvis igen være aktuel.

D:

Der er tale om en afgift på varer, og derfor skal afgiften vurderes efter enten art. 30 eller art. 110 TEUF. Da der ikke er tale om en afgift, der pålægges ved en grænsepassage, er art. 110 relevant. Da man i medlemsstaten pålægger sine egne virksomheder afgiften, skal det vurderes, om der sker en forskelsbehandling af varer, der importeres. Da Upstart og andre importører ikke pålægges en afgift, er det ikke tilfældet, og der er derfor ikke nogen overtrædelse af art. 110. Selv hvis man antager, at import også pålægges afgiften, vil der ikke være nogen diskrimination.

Da der er tale om en afgift på en bestemt type produkt, er der tale om en teknisk specifikation, jf. EU-retten s. 740. Denne skal notificeres, og her synes undtagelsen i informationsproceduredirektivets art. 6, stk. 7, ikke at være relevant. Hvis man har forsømt at notificere, foreligger der en overtrædelse af EU-retten, men det betyder ikke, at man skal tilbagebetale den opkrævede afgift, jf. EU-retten s. 746. Der er heller ikke grundlag for at kræve erstatning for den ekstra udgift, idet informationsproceduredirektivet ikke tilsigter at tillægge private rettigheder, jf. EU-retten s. 747.